

Топлите ѝ длани стискаха ядката с божествен блясък. Защо не можеше да сграбчи така и времето, да го подържи, да го стопли, да го излъска и да го пусне отново? Някъде назад. Години назад...

Но е хубаво и сега.

Предесенният хлад прегърна земята. Топлите дни на лятото безвъзвратно си бяха отишли. Утрото обещавахе слънце, въпреки дъждовната прогноза. Алина отвори очи, когато един сияен лъч нежно ѝ намигна през откrehнатия прозорец. Листата на кестена в двора кафенееха и първите му плодове вече падаха шумно. От удара бодливата зеленикава обвивка се разкъсваше и, отскачайки от земята, кафявата малка топка се сгушваше в цветната лека на димитровчетата в двора. Тя съзерцаваше този пад и без да се задълбочава в това колко и какви са видовете кестени по света, беше сигурна, че в нашата географска ширина те са чудодейни. *Може би защото земята ни е божествена, благословена с четири сезона. А кестените са апогеят на есента,* мислеше си.

Погледът ѝ играеше върху дървото, после върху плода и мислено се връщаше през пролетта, когато големите цветове, като свещички, вперили поглед в небето, нежно ухаеха. Въображението на Алина работеше и тя не се опитваше да го спре. *Кестенът наистина е прелестно, но и тъжно олицетворение на дивата река на времето. Изящният пролетен цвят е юношеството и младостта, зелената обвивка е зрелостта, кафявият лъскав плод – мъдростта... Натезжал от грижи, тегиби и преживявания, той пада на земята – чуден и лъскав. За да даде началото на ново дърво и кръговратът на живота да поеме по своя път. Каква магия се крие в едно дърво и колко естествено и обикновено е всичко в природата!*

Дали само Алина го усещаше по този начин?! И без да иска, видя живота си през погледа на кестена. Корените и стволът му – силни и здрави като тялото ѝ, клоните – могъщи и даващи като ръцете ѝ, листата сякаш мислите ѝ – все още свежи въпреки есенния хлад...

Вътре в нея.

Вън от нея.

А плодовете му, тези, които държеше в шепата си – дали бяха мъдростта на най-хубавите ѝ и смислени години? Или те тепърва предстояха?

Романтичната ѝ натура често си представяше живота доста различен и винаги с доза позитивизъм. Добронамерена и крехка, все виждаше светлата страна на хората и добрите им дела. В родния си дом се чувстваше защитена, цяла и себе си. Познаваше това свое състояние, въпреки че рядко можеше да бъде такава. На прага на своите трийсет и девет години, с огън очи, красива и смирена, сякаш се оглеждаше в незримото огледало на своя живот. Златната ѝ самодивска коса блестеше с оттенъка на мек слънчев лъч, а цялата ѝ осанка излъчваше тихо спокойствие.

Стоеше сама под високото дърво и в дланите си държеше три кестена с различна големина. Като на филмова лента видя живота си, прегърна го с усмивка, благодарност и малко тъга. В съвремието ѝ, когато телефоните бяха абсолютните пълнокръвни

членове на семейството във всеки миг от деня и нощта, тя често размишляваше къде може да остане насаме със себе

си. Недоумяваше как хората се превърнаха във всичко това – забързани в делника, отпуснати в празника, тревожни, бягащи, търсещи, питащи, искащи и разкъсани от мисълта за вчера, днес и утре...

Алина обичаше да чете и много често в такива моменти на помощ ѝ идваше сентенция на някой велик ум: *Има три големи неща в света – планините, моретата и мотивираният човек*, спомни си мисълта на Уинстън Чърчил.

••

Детството ми беше щастливо, безгрижно и свободно. Обичах името си, наследено от баба Ангелина. Имах вълнисти руси коси, зелени очи и бяло, слабо лице. Усмивката ми беше широка и никога не излизах без нея. Харесвах малкото си родно селце, някъде в последните гънки на Стара планина, малко преди земята да прегърне морето. *Има нещо символично в тази прегръдка,*

която вечно търся и ще продължавам да търся в живота си. Топлината и уютът ѝ винаги ще ме преследват. Не намирам воля да се откажа и смелост да ги забравя. Пък и нужно ли е? Мирисът на детството, топлиите ръце на мама, справедливият глас на тате, песните на чановите, гъдулките на щурците, блещукането на светулките – всички те имат специално място в сърцето ми. И са неподвластни на времето.

Дали защото свързвах всичко с началото и топлия дъх на родната земя в село Люляково, някак си романтиката е в душата ми от невръстна възраст. Имах чувството, че още след първите думи *мама, тате, баба и дядо*, следващата е била *магия*.

Ароматът на люляците напролет, божествената земя в този позабравен край, населените места с толкова интересни имена – Листец, Череша, Завет, Ведрово, Босилково, Планиница, Съединение – цветните лехи във всеки двор, както и близостта до Жеравна някак от само себе си посяха нежност. И заедно с родното място получих от родителите си онази обич, грижа, свобода и самостоятелност, които ми позволиха да видя света толкова красив и романтичен, колкото в действителност не можеше да бъде. *Ех, детството – оттам започва всичко, а понякога и там свършва... Под тишината на стария кестен, сред покоя на дома и милите спомени.*

От огромно значение не само в детството ми, но и в годините след това беше близостта до южното море.

Защото то е вечност.

Съдба...

Свързвам го с ония пусти плажове отпреди години, когато делфините се надбягваха доста близо до брега, вълните лудо играеха, пясъкът почти изгаряше нозете, а изгревите и залезите сътворяваха зрелищен спектакъл. Толкова цветни и ярки.

Тук, на брега, за първи път усетих страха и свободата – страха от безбрежната стихия, която за миг става зла и яростна, и свободата да съзерцавам хоризонта, когато слънцето и луната сменят местата си.

Мечтание...

Копнеж за взаимност.

Планината ми даваше въздуха и балансираше бушуващите сили в мен. Понякога сурова, друг път гостоприемна и топла, намирах утеха в нейните недра, когато адреналинът ми преминаваше границите.

Чувствах се цяла и завършена с планина, море, дом.

Моите убежища.

Благоговеех пред слънцето, което в детското ми въображение беше всемогъщ вълшебник. Имах чувството, че е достатъчно само да го погледна и магията настъпваше. Цветенцето отваряше листенца, птиците се надпяваха в тайно съревнование, плодовете зрееха, животът се случваше в цялата му пълнота и пъстър разкош.

Жеравна отвори очите на душата ми. Градчето ме вълнуваше с покоя и типичната си атмосфера и най-вече с това, че там е роден Йовков – един от българските писатели, който дълбоко ме докосваше със слово, чувство и разказ. Той ми показва силата на греховната любов, която лекува, преобразява и опрощава. Колко велика е женската хубост, колко силно е мъжкото сърце, каква сплав или пожар могат да съществуват помежду ни. Йовков ми даде онова, което ми помогна да осъзная, че за всяка грешка има прошка, всяка красота побеждава нехубавото и греха. *И макар понякога щастието да отказва да дели едно легло с красотата, винаги предимство има тя – онази, която ще спаси света.* Често търсех по жиците бялата лястовица, свързвах я с изгубеното добро, с нови очаквания или с бяла вест за обич. Така детските ми години постепенно преляха в онова юношество, което носи тръпката на първото чувство – не много осъзнато, но силно. Разтърсващо.

Като единствено дете в семейството получавах цялата любов и внимание. Можех дълго да говоря с мъдрите си родители, да търся съвет или да проправам пътеки към непознати светове.

Животът ми се пълнеше като житен клас.

Всяко зрънце беше година порастване, а колкото повече то растеше, толкова повече класът натежаваше и свеждаше стебълце. Съзряването се случваше и първите трепети на онова тайнствено чувство, което трудно се обяснява, но толкова емоционално се изживява, бяха налице.

Рисувах, четях, мечтаех, пишех стихове, сътворени с любов и възторг от природата... Тичах по прашните пътища на селото, благоговеех пред люляковите храсти, опиянена от аромат и цвят, карах колело, очаквах с нетърпение началото и края на деня, защото бяха шарени... Смяната на сезоните бе най-чудесният празник. Тогава имах усещането, че стават събития, които ще променят нещо в мен или ще катализират привидното спокойствие наоколо. Бях емоционално момиче, любопитно към всяка новост и към всичко, различно от обичайното ежедневие. С порива на събуждащата се душа бих олицетворила детството и юношеството си като една поляна с незабравки, летящи калинки и безкраен, кобалтовосин хоризонт.

Разпилените ми интереси и увлечения в много случаи бяха хаотични, но когато дойде време за избор на професия, мисля, че решението ми беше смислено.

А и очаквано.

Рисуването надделя... Даваше ми простор на въображението, смелост в избора на цветове и свободата да бъда себе си. Завърших *Живопис* в Националната художествена академия. Това, което исках да покажа и да изразя, можех да го направя с четката и боите. Сякаш беше моят таен начин на общуване, без обидени и наранени. Особено тогава, когато подарявах своя картина, графика, портрет или колаж по конкретен повод. Влагах обич и желание, но имаше и нещо, което провокираше този, за когото е предназначен. Така балансът се запазваше – подарявах частица от себе си, пробуждайки у човека себепознание, понякога себеирония... А радостта беше споделена.

И благословена.

Сега кестенът сякаш оживяваше в ръката ми и в него виждах началото на своя живот – светъл, пълен с очаквания и копнежи – от ония, които познава единствено и само сърцето...

Усетих лек полъх на ветрец, който ме извади от унеса. Няколко кестена паднаха и мигом се търкулнаха в лехата с напъпилите хризантеми. Погледът ми ги потърси, но не ги откри. Тежкият кестенов дъжд ме приземи от спомените. Трепнах и отново се върнах към разказите на Йовков. Винаги когато се прибирам у дома, задължително ги препрочитам.

Потребност.

Сила.

Смисъл.

Топлина.

Езиков финес и духовна мощ.

В мига на разтварянето на страниците от книгата изпаднаха изсушена четирилистна детелина и черно-бяла снимка. На снимката – кестенът пред къщата; отзад – надписът *Пази кестена!* и красиво нарисувани сърце, копче с две дупчици и стар ключ.

Почти като моето малко златно ключе, подарено от баба.